

Opis warsztatu – Wspólne Karkonosze

Nazwa:	Wspólne Karkonosze
Grupa docelowa:	Uczniowie klas gimnazjalnych i szkół średnich(14-17 lat) Wielkość grupy: 10 – 30 uczestników (w każdej podgrupie minimum 4 uczestników)
Cele i spodziewane rezultaty:	Celem warsztatu jest wspólna refleksja i prezentacja własnych opinii na temat Czechów i Polaków, przekazanie uczniom za pomocą interaktywnych metod informacji o Czechach, Republice Czeskiej, walka z negatywnymi stereotypami oraz przesądami na temat Czechów oraz zaprezentowanie projektu PolaCzek oraz Centrum Inicjatyw UNESCO. Studenci mają możliwość skonfrontowania swoich opinii na temat typowego Czecha i Polaka. Za pomocą interaktywnych gier i quizów uczestnicy pogłębiają swoją wiedzę na temat Czech. Podczas dyskusji z udziałem prowadzącego z Czech studenci mają możliwość konfrontowania swoich poglądów oraz uzyskania informacji na temat południowych sąsiadów „z pierwszej ręki”. Punktem wyjściowym jest stworzenie „modeli” typowego Polaka i Czecha, dyskusja nad nimi, a następnie wspólne stworzenie „PolaCzka” – typowego mieszkańca wspólnych, polsko-czeskich Karkonoszy.
Czas:	90 minut (dwie godziny lekcyjne)
Materiały:	Instrukcje wprowadzające do gry „zgadnij, kto jest kim?” – duża kartka z powitaniem oraz pytaniem do uczestników „Zgadnijcie skąd jestem – z Polski czy z Czech?“, dla każdego uczestnika kartka z napisem „Z Polski” oraz „Z Czech”; piłka, rysunki mapami konturowymi Polski i Czech dla każdej grupy (z podziałem na kategorie); materiały do quizu, biały papier, markery, karteczki typu post-it – potrzebne do ewaluacji (rysowanie emotikonek), flipcharty, taśma malarska
Temat:	Stereotypy
Krok za krokiem:	• Zgadnij kto jest z Polski, a kto z Czech? 1. Uczestnicy siadają w kręgu, prowadzący warsztaty przygotowują wcześniej duży karton papieru z powitaniem uczestników oraz prośbą, żeby usiedli w kręgu. Instrukcja: „Witamy. Usiedźcie proszę w kręgu i przygotujcie się do pierwszego ćwiczenia. Starajcie się zgadnąć skąd jesteście: z Czech, czy z Polski. Użyjcie kartek, które znajdziecie na krzesłach”; po prezentacji każdego z prowadzących rzucając piłkę do uczestników pytamy ich, dlaczego sądzą, że dana osoba pochodzi z Czech, albo z Polski; 2. Gdy tylko uczestnicy warsztatu wejdą do klasy, zachowujecie milczenie i porozumiewacie się z nimi tylko za pomocą mowy ciała oraz kartonu z informacjami; 3. Kolejno każdy z prowadzących wchodzi do środka kręgu a uczniowie podnoszą kartki z odpowiedzią – następnie za pomocą rzucenia piłką wybierani są uczniowie, którzy proszeni są o uzasadnienie wyboru; • Na zakończenie ćwiczenia każdy z prowadzących przedstawia się, podaje kilka informacji o sobie;

Opis warsztatu – Wspólne Karkonosze

- **Prezentacja organizacji** (5 min): informacje na temat organizacji, głównych działań, możliwości zaangażowania się oraz na temat kontaktu;
- **Prezentacja uczestników – „Portrety“:**
  1. Dzielimy uczestników na pary – najlepiej żeby osoby siedziały obok siebie;
  2. Zadaniem uczestników jest narysowanie portretu swojego partnera. „Portrecista“ może patrzeć jedynie na twarz „modela“, ale nie może patrzeć na papier. Uczniowie na kartkach piszą również imię osoby, którą rysowały.
  3. Pary wymieniają się rysunkami, w taki sposób, że każdy otrzymuje rysunek ze swoim portretem – każdy z uczestników rysuje pod portretem kilka rzeczy, które go charakteryzują (np. Hobby); następuje kolejna wymiana portretów – kartki wracają do osób, które są autorami portretu;
  4. Uczestnicy kolejno stają w środku kręgu i w kilku zdaniach przedstawiają osobę, której portret rysowały;
- **Energizer** (10 min) – cel: wspólna zabawa, odprężenie, utrzymanie przyjacielskiej atmosfery spotkania; np. James Bond/ Sałatka owocowa
- **Polskie słowa** (5 min): Pytamy uczestników czy znają jakies czeskie słowa, jeśli tak prosimy o zapisanie ich na tablicy. Prowadzący z Czech koryguje słowa, tłumaczy różnice ...
- **Typowy Czech/Polak (40 min.)**
  1. Uczestników warsztatu dzielimy na 4-8 osobowe zespoły (idealnie gdy mamy 2 lub 4 zespoły)
Sposób podziału: każdy z uczestników losuje kartkę na której napisana jest nazwa zwierzęcia. Następnie za pomocą pantomimy przedstawia wylosowane zwierzę – osoby które przedstawiają to samo zwierzę łączą się w zespoły; każdy zespół wybiera nazwę, która będzie używana podczas quizu;
  2. Zespoły losują karteczki z napisem „Polak/Polka“ oraz „Czech/Czeszka“ – jeśli mamy 4 zespoły zestawy powtarzają się. Następnie zespoły będą rysować typowego Polaka i Czecha/ Polkę i Czeszkę.
  3. Na tablicy przyczepiamy kartki z następującymi pytaniami: „Co robi?“, „Co jest dla niej/dla niego ważne?“, „Jaki/jaka jest?“, „O czym myśli?“, „Co nią/jego otacza?“
  4. Uczestnicy mają ok.15 minut na narysowanie typowego Polaka/Czecha, a także aby odpowiedzieć na pytania zamieszczone na tablicy.
  5. Po 15 minutach następuje krótka dyskusja dotycząca rysunków. Przykładowe pytania do uczestników: „Skąd macie informacje na temat Czechów?“, „Byliście kiedyś w Czechach?“, „Miliście kiedyś jakiś kontakt z Czechami?“, „Myślicie, że to co napisaliście o Czechach jest prawdą?“... etc.
  6. Prowadzący z Czech przekazuje informacje jak Czesi widzą Polaków, co jego zaskoczyło kiedy zetknął się z Polakami, etc... .

Opis warsztatu – Wspólne Karkonosze

7. Poiproście pierwszy zespół o przedstawienie i omówienie swojego rysunku.
8. Prowadzący z Czech może odnosić się do informacji umieszczonych na rysunkach.
9. Przy każdej prezentacji proście uczestników o komantowanie prac kolegów.
10. Podczas prezentacji rysunków przygotowujemy materiały do quizów.

Quiz nr. 1 – polskie/ czeskie słowa

Materiały: Karteczki z napisanymi na nich czeskimi słowami (czerwony kolor papieru) i ich polskimi tłumaczeniami (żółty);

Zasady: Zabawa oparta jest na zjawisku homonimii językowej. W czeskimi i polskim języku występuje wiele wyrazów o takim samym brzmieniu, ale odmiennych znaczeniach. (Aby wyjaśnić ćwiczenie na tablicy proszę napisać: jahoda-truskawka, borůvka-jagoda, brusinka-borówka); Uczniowie pracując w grupach dopasowują słowa; za każdą prawidłowo dopasowaną parę wyrazów otrzymują punkt.

Quiz nr.2 – Co wiecie o Republice Czeskiej:

Materiały: Przygotowane wcześniej pytanie na temat Czech, powinny być powiązane z Polską, np. Czy to prawda, że Polska otrzymała chrzest na pośrednictwem Czech?, dla każdego zespołu kartki z napisem: TAK/ANO, NIE/NE

Zasady: Prowadzący czyta pytania, następnie każdy zespół wspólnie zasatanawia się nad odpowiedzią i za pomocą karteczek udziela odpowiedzi. Za każdą dobrą odpowiedź przydzielany jest punkt.

Quiz nr.3 – Znane czeskie osobowości:

Materiały: Fotografie znanych czeskich osobistości, karteczki z imieniem i nazwiskiem, na osobnych kartkach krótki życiorys;

Zasady: Każdy zespół otrzymuje taki sam zestaw zdjęć i życiorysów; zespoły wspólnie decydują w jaki sposób połączyć zdjęcia i życiorysy; za każdą dobrą odpowiedź przyznawany jest punkt;

11. **Dyskusja** (5-10 min): Na tablicy przyczepiamy narysowany zarys postaci „PolaCzka“, a wokół niego przypinami na kartkach następujące pytania: „Co robi?“, „Co jest dla niego ważne?“, „Jaki jest?“, „O czym myśli?“, „Co go otacza?“. Wspólnie dyskutujemy nad odpowiedziami na powyższe pytania – tym samym zyskujemy obraz typowego „PolaCzka“ – odpowiedzi zapisujemy na tablicy.

• Refleksja (5 min.)

1. Na tablicy rysujemy wzory emotikonek (uśmiechnięty – smutny)
2. Uczesnikom rozdajemy wycięte żółte, papierowe kółka na których narysują twarze.
3. Instuujemy uczestników, aby na jednej stronie narysowali emotikonkę, która prezentuje ich ogóle samopoczucie po

Opis warsztatu – Wspólne Karkonosze

	warsztacie, a z drugiej strony napisali w kilku słowach, co im się podobało, a co nie. • Zamknięcie warsztatu – podsumowanie, podziękowanie za udział – informacje o organizacji.
Dyskusja zamykająca - wskazówki	Podczas całego warsztatu należy wykorzystać możliwość jaką daje obecność czeskiego członka zespołu prowadzącego warsztat. Dyskusja oraz komentarze prowadzących powinny być dostosowane do sposobu w jaki pracuje grupa. Obecność czeskiego trenera daje możliwość wymiany poglądów na temat stereotypów, oraz sposobu w jaki Polacy są postrzegani w Czechach, cech wspólnych oraz różnic.
Inne uwagi:	Ważnym elementem na który należy zwrócić uwagę, jest obok przygotowania głównego planu warsztatu, także „planu B” na wypadek gdyby grupa nie reagowała w oczekiwany sposób. Problemy w komunikacji językowej w języku polskim/czeskim można organiczyc poprzez stosowanie innych, pozawerbalnych form komunikacji (rysunek, pantomima..., etc.)